

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și în editura „SOLIDARITĂȚII” asociația institutelor financiare române
Redacția și administrația, Cluj, Piața Unirii No. 8

Membrii asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Aurora (Năsăud) Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pt. Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș, Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.), Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrarea (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiselișana, Codreana, Codrul Buteni) Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Gheria), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Creditul Bănățean (Lugoj Crișana Cugierenu, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria Goronul Aiud), Garănițelul Bănățan (Mehadia), Insoțirea de credit (Veștem), Institutul de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul inf.) Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murașiana Murașanul, Maramurașana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oravițana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilvă-mare), Ritrea (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șercățana, Șotmul (Uioara), Șotmul (Vașcău) Târnavăana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad) Zărăndeană, Zlăgheana, Zorile (Banca Invățătorilor).

ABONAMENTUL

PE 1 AN LEI 200. — PE 1/2 AN LEI 100.

NUMĂRUL 4. — LEI.

Director VASILE VLAICU

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

De fie-care cm 6 Lei.

Bilanțurile după tarif special.

Redacționale

In urma noiei organizări a „Solidarității”, reorganizare decisă prin adunarea generală dela 4 l. c. și despre care s'a publicat o dare de seamă amănunțită în numărul trecut al revistei noastre, în consecință s'a hotărât și reorganizarea organului oficial „Revista Economică”, astfel, că conducerea redacțională și administrativă va trece sub direcția „Solidarității”, la Sibiu și va apărea, începând deja din Ianuarie 1928 în vechiul ei sediu sub direcția D-lui Director Constantin Popp.

In consecință rugăm deci pe toți Onor. membri ai „Solidarității”, abonații, cetitorii și amici noștri să binevoiască a trimite pe viitor la Sibiu, pe adresa „Solidarității” (la banca „Albina”) toate manuscrisele articolelor și bilanțurilor cel mai târziu până la Marți din săptămâna, în care urmează a se publica.

Bilanțurile trimise astfel la Sibiu spre publicare vor apare necondiționat și fără nici o pedecă în Joia proximą, ce urmează după ziua sosirii la Sibiu.

De fapt, ori-cât de redusă și de modestă a fost timp de 5 ani „Revista Economică” în Cluj, totuși nu s'a întâmplat nici un singur caz de scăpare a termenului prompt al publicării legale, ci toate bilanțurile, fără deosebire, au apărut la termen, fără nici o întârziere, toate băncile fiind servite prompt. Ținând cont de această împrejurare, mai cu seamă, că pe lângă termenele scurte fiscale, apariția convocării și ținerea la timp

adunărilor generale este de mare importanță, Direcțiunea „Solidarității” a aflat, că dispoziția de mai sus este absolut necesară.

De asemenea toți Onor. membri, cari mai au de achitat încă restanțe de abonamente și taxe de insertiuni, vor avea de plătit sumele cuvenite la banca „Albina” în Sibiu, în favorul contului „Solidarității”.

In ce privește partea redacțională, începând cu Ianuarie 1928 revista va apare regulat, în fiecare săptămână și în extensiune de cel puțin 8 pagini, ca și înainte de război. Conducerea revistei se va îngriji în permanență de un material select, bogat și cât se poate de util pentru cercurile Onor. cetitor. Vechiul redactor și director al revistei, Dl Vasile Vlaicu ne asigură și pe mai departe de colaborarea sa prețioasă și va redacta în special „Cronica Asigurărilor”, dispunând de un material bogat în cunoștințe și experiențe pe acest teren. De asemenea, valoroși scriitori și colaboratori din toate sediile băncilor membre ale „Solidarității” și-au anunțat concursul lor binevoitor, fiecare în specialitatea sa. Ca și înainte de război, conducerea revistei își va da toată silința spre a face din organul „Solidarității” o revistă prețioasă de îndrumări instructive și folositoare băncilor membre precum și cercurilor lor mai apropiate și mai depărtate, dând în același timp toată atențiunea și părți informative.

In sfârșit se va face totul pentru o cât mai bună servire a intereselor cercurilor noastre financiare și economice.

Redacția „Revistei Economice”.

Consfătuirea dela Banca Națională din 15 Decembrie 1927

Consiliul general al „Asociațiunii băncilor române” a fost convocat de noul președinte, Mercuri 15 Decembrie 1927 în localul asociațiunii la Banca Națională.

Au luat parte la această consfătuire d-nii : D. Burillianu, guvernatorul Băncii Naționale, Mauriciu Blank, directorul general al băncii Marmorosch, Blank, Al. N. Ștefănescu, consilier la Banca Românească, Titu Axente, directorul băncilor populare, I. Botez, directorul Băncii Iașilor, Oscar Kirlăcescu, director la Banca Națională, D. Dobrescu, consilier la banca de scont, M. A. Georgescu, director la Banca generală a Țării românești, C. Neamțu, director general la Banca comerțului Craiova, I. Lapedatu, președintele Solidarității, Sibiu, A. Opran, director la Banca viticolă, Gheron Netta, secretarul general al asociației, Stănculeanu dela Banca cerealiștilor, Mimi, G. G. Stroescu, I. Băicoianu și J. Athanasiu, directori la Banca Națională.

*

Înainte de a se intra în ordinea de zi, d. guvernator D. Burillianu, a mulțumit consiliului pentru alegerea sa ca președinte al asociației băncilor române.

D. D. Burillianu, guvernatorul Băncii Naționale, a arătat, cum dela un timp încoace, se constată o lipsă de activitate în viața noastră economică, această desigur și din cauza crizei de credite.

De aceea d-sa a întrunit consiliul general al asociației băncilor pentru a-i consulta asupra posibilităților, pe care consiliul le-ar putea sugera cu privire la alimentarea pieții cu credite noi și suficiente. Intru cât această alimentare cu credite ar fi pentru diminuarea dobânzilor, cari ruinează viața economică.

Situația actuală este oarecum favorabilă vieții financiare, pe deoparte datorită stabilității leului, iar pe de altă parte prin faptul, că Banca Națională dispune de mijloace din ce în ce mai mari, rezultate din mărirea fondului de lichidare a datoriei statului, conform convenției cu statul din 1925.

La repartizarea acestor credite va trebui prin urmare să se aibă în vedere și diminuarea dobânzilor; dobânzi exagerate nu sunt justificate într-o situație în care riscurile valutare — prin stabilitate — sunt înlăturate.

Au urmat apoi discuțiuni asupra diminuării

dobânzilor, reprezentanții diferitelor bănci făcând expuneri interesante, din care rezultă dorința unanimă a băncilor pentru obținerea acestui rezultat.

Astfel, d. Al. N. Ștefănescu a amintit, că această chestiune a dobânzilor s'a mai discutat la asociația băncilor române și s'au arătat atunci cauzele exagerării lor cari sunt: Cheltueli administrative prea mari, rezerve și amortizări pentru creațiuni nesigure de ale băncilor, creațiuni ce sunt în suferință sau în lichidare și în sfârșit procente prea mari pentru procurarea fondurilor, prin depuneri spre fructificare.

Este oportun prin urmare, ca să se micșoreze în primul rând dobânzile la depozite, pentru ca în consecință să se reducă și dobânzile la credite.

Fixarea prin lege a unei dobânzi maxime nu se poate aplica și ea nu este oportună.

În ceea ce privește dobânzile luate de băncile mari din București, ele sunt cu mult sub 18 la sută, cifră care a fost de altfel socotită ca un maximum de dobândă, ce s'ar ținti.

D. Mauriciu Blank a arătat cheltuelile mari, pe cari băncile au să le suporte fie pentru procurarea fondurilor, fie pentru administrație.

D. Stănculeanu a spus, că actuala criză de numerar se poate rezolva prin înlăturarea crizei de credit, care se poate realiza în parte cu sprijinul Băncii Naționale. Privitor la dobânzi nu se pot da norme fixe asupra cuantumului lor, ele variind după localități, după capitalul întreprinderii, plasamentul lui, procentul, cu care își procură mijloacele de organizare, etc. Dobânda nu se poate fixa prin lege. Banca Națională însă — la acordarea creditelor noi — poate să supravegheze și să controleze dobânda.

În concluzie, d-sa crede, că Banca Națională, în înțelegere cu băncile și cu statul, vor putea să studieze chestiunea creditelor pe termen lung, precum și aceea a modernizării dobânzilor.

D. I. Lapedatu a arătat, care este situația din Ardeal, unde băncile dispun de numerar, pe deoparte fiindcă nu se mai cer credite, pe de altă parte, fiindcă obțin credite în străinătate. Credite nu se cer din lipsă de afaceri și mai ales din lipsă de debitori serioși.

Pentru a ușura sarcina băncilor — în ceea ce privește plata dobânzilor la depozite — băncile din Ardeal (Sibiu și Cluj) au căzut de acord și au scăzut metodic în ultima jumătate de an, procentele atât la depozite, cât și la acordarea de credite. Această politică se va continua și anul viitor. D-sa crede, că de acord cu Banca Națională curentul de reducere al dobânzilor se va întinde

la toate băncile din țară, cari se vor putea obliga, după împrejurări, să nu plătească procente exagerate la depuneri.

D. Oscar Kiriacescu a spus, că în adevăr sunt bănci, cari au bani disponibili și totuși cer reescont la Banca Națională.

Aceste bănci nu puteau să plaseze depozitele, de oarece diferitele întreprinderi nu aveau posibilitatea să prospereze cu dobânzi exagerate.

Alimentând băncile cu credite noi și cu dobândă redusă, afacerile se vor relua cu rentabilitate și deci producțiunea va fi din nou stimulată.

D. N. P. Ștefănescu a spus, că într'adevăr unele bănci dețin numerar în cassă, ceea ce provoacă și mai mult criza.

D-sa propune ca băncile să depună — ca înainte de război — la Banca Națională, disponibilul lor, cu condiția însă ca banca să le garanteze restituirea sumelor atunci, când au nevoie. Băncile ar mai putea ajuta piața prin creditele, pe care le-ar obține în valută forte și pe care le-ar plasa pe piață.

În această împrejurare însă statul ar trebui să garanteze în străinătate aceste credite, întru cât băncile ar risca prea mult.

D. C. Neamțu a expus motivul, pentru care băncile au fost lipsite de mijloace, întrucât Banca Națională le-a redus creditele, acordându-le prin instituțiuni noi create — diferiților clienți. Băncile, foarte numeroase după război (ceea ce constituie un rău), pentru a acoperi lipsa de credit, au utilizat depozitele spre fructificare, plătind dobânzi din ce în ce mai mari. Această situație a provocat concurența simțitoare a băncilor mari.

Banca Națională, prin sucursale ei, în înțelegere cu băncile din țară, va putea să ia măsuri pentru scăderea dobânzilor, restituind din depozitele cu dobânzi mari și alimentând piața cu creditele noi, pe care Banca Națională are posibilitatea să le acorde. Fără îndoială dobânzile se vor micșora treptat.

*

Au mai vorbit d-nii N. A. Georgescu, I. Botez, I. Băicoianu, cari au constatat, că se merge pe o cale de înțelegere pentru a se inaugura o politică, ca aceea pornită din Ardeal.

*

D. guvernator a mulțumit consiliului general pentru opiniile arătate, asigurând, că Banca Națională va da soluțiunile cele mai eficace pentru rezolvarea chestiunii creditului și diminuării dobânzilor.

Stabilizarea leului.

— Conferința D-lui Prof. Dr. I. N. Angelescu. —

În ședința din 9 Decembrie a Asociației Generale a Economistilor, Dl Prof. Dr. I. N. Angelescu a ținut o conferință interesantă despre **stabilizarea leului**, conferință, al cărei conținut îl reproducem în cele următoare.

Tehnica stabilizării se poate împărți în trei perioade distincte :

Perioada premergătoare stabilizării.

Perioada stabilizării legale și

Perioada ulterioară stabilizării.

I. În prima perioadă se cere, ca situațiunea economică și financiară să îplinească anumite condițiuni, între cari mai întâiu a unui riguros echilibru bugetar. În România această condițiune este satisfăcută deoarece dela 1922 bugetele au dat chiar excedente variind între 3 și 6 miliarde.

Datoria publică fiind în cea mai mare parte consolidată, nu constituie deci, o piedică pentru menținerea echilibrului bugetar în viitor.

Balanța plăților fiind și ea în echilibru, în ultimii ani, România întrunește cele trei condițiuni principale ce se cer pentru a putea pași la stabilizarea legală. Aceasta se oglindește în ecaturile din ce în ce mai mici a cursului schimbului în ultima vreme. Astfel variația dintre cursurile extreme lunare a dolarului a fost în :

1922 27% ; 1923 30% ; 1924 26% ; 1925 12% ; 1926 45.5% ; 1927 175%.

În anul 1927 dacă am face abstracțiune de luna Decembrie, variația maximală a leului a fost de 18%, adică cea mai mică dela război încoace. Dacă mai înainte orice încercare de stabilizare ar fi fost zădărnicită de formidabile variațiuni a cursului schimbului, cari ar fi pulverizat stocul de aur al Băncii Națională, ea devin realizabilă prin stabilizarea leului în afară. Această fixitate a schimbului este rezultatul unei politici generale economice și financiare, în ultimii șase ani, care au făcut posibil echilibrul economic.

Cum valoarea externă a unei monete este legată de valoarea sa internă, politica prețurilor este un alt element important, care ar fi zădărnicit orice încercare de stabilizare, prin disparitatea considerabilă ce există între valoarea internă și externă.

Inspectând variațiunile leului, în interior și în această privință, normalizarea s'a realizat, după cum reese din cifrele citate de conferențiar.

În adevăr indicele prețurilor de gros era de 52.91 în Mai 1926 și 52.79 în Noembrie 1927.

Cursul este determinat de condițiunile economice de fapt în momentul reformei pe de-o parte, iar pe de alta de echilibrul valorii leului în interior și exterior. De unde în 1919 valoarea interioară a leului era mult mai mare decât cea externă, această diferență a descrescut treptat, ba chiar în 1927, raportul s'a înversat, grație deprecierei interne mai repezi decât acelei externe.

În adevăr, cursul schimbului arată că 1 leu = 3.20 centime în afară și numai 2.8 centime în interior. Cursul de stabilizare cel mai indicat, este o medie între aceste două valori, adică 3 centime aur.

Așa dar, după stabilizare, cantitatea de aur, continuă de un leu va fi, în loc de 0.29 gr. de 0.0087.

Stocul metalic de acoperire și împrumutul de stabilizare. Luând baza de acoperire metalică de 4 la sută față de emisiunea de 21 miliarde, ar trebui la cursul de 3 jum. centime, 249 milioane; la 3.20 268 milioane; la 3 252 milioane; la 2.9 243 milioane lei aur. Dacă însă am calcula acoperirea la o circulație de 1.400 milioane lei aur, valoarea circulației, care ar trebui să o avem, după cum am arătat mai sus, stocul ar trebui să se ridice la 505 milioane lei aur dinainte de război.

Stocul de aur, de care dispune Banca Națională după ultima situațiune, se ridică la 247,730.300 lei aur, care ar da o acoperire la circulația actuală a leului în interior, de 40 la sută. Spre a obține o acoperire de 40 la sută la emisiunea normală, ar trebui să se mai mărească stocul de aur al Băncii Naționale cu 260 milioane lei aur, adică 55 milioane dolari. Creditul acesta ce s'ar garanta de Stat, ar fi trecut în contul Băncii Naționale așa, că nu ar greva deloc bugetul Statului.

Pentru avantajile de calcul ce se prezintă, este necesar, ca noua monedă ce am denumit-o leu nou, după cum arată conferențiarul față de leul dinainte de război, ce ar fi leu vechiu, va avea valoarea de 25 lei hârtie de azi în loc de 32, adică se va lua ca un multiplu al leului depreciat. După acest raport, paritățile dintre leul aur nou și monetele stăine a fi :

1 leu vechiu = 1.35 lei noi.

1 liră ster. = 33.66 lei noi.

1 dolar = 7.01 lei noi etc.

În urma acestei conferințe mulți au crezut de cuviință să considere această părere drept oficioasă, cunoscând legăturile dintre d. prof. Angelescu și ministrul de finanțe și s'au hazardat în operațiuni de schimb bazate pe diferența de curs de acum, care e de 3,20 la Zürich și cea presupusă de stabilizarea legală.

Pentru a curma efectul acelor svonuri, Banca Națională a dat următorul comunicat :

„Cursul de stabilizare asupra căruia s'a discutat prin ziare în ultimul timp, n'are nici o bază, el fiind menționat în mod teoretic numai într'un studiu cu caracter particular. Nimeni n'ar putea căuta să profite de pe urma stabilizării, întrucât data și cota, la care se va stabili leul, sunt necunoscute și nici nu pot fi cunoscute de pe acum. În special cota de stabilizare nu se poate fixa prea de vreme, ea fiind în funcțiune de un mare număr de elemente, de cari va trebui să se țină seama, în momentul, când se va hotărî stabilizarea.

Banca Națională va da tot concursul ei Statului pentru această operațiune și crede, că cota de stabilizare va fi fixată la cursul zilei, pentruca astfel nici o perturbare economică să nu fie provocată.